
[2021-81-RE](#)

Causa 2021-81-RE

(Pérez Domínguez c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 514-2021. Recurs d'empara

Aute del 22 de novembre del 2021

BOPA núm. 126, de l'1 de desembre del 2021

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, l'11 d'octubre del 2021, per la representació processal del Sr. Víctor Pérez Domínguez, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 20 de setembre del 2021, dictada per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut substanciat per un tribunal imparcial, reconegut a l'article 10 de la Constitució, combinat amb l'article 6.1 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats i que anul·li la sentència impugnada;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Jean-Yves Caullet;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 3 de setembre del 2020, el Tribunal de Corts va condemnar, mitjançant sentència, el Sr. Víctor Pérez Domínguez com a responsable penal en concepte d'autor, sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, del delictes major d'abusos sexuals sense consentiment, sent la víctima especialment vulnerable per raó de malaltia o de situació, a la pena de

2 anys de presó condicional, fixant el termini de suspensió de la condemna en 4 anys, i, del delictes major d'accés carnal sense consentiment, sent la víctima especialment vulnerable per raó de malaltia o de situació, a la pena de 6 anys de presó, i al pagament de les despeses processals causades.

Així mateix, condemnava el Sr. Víctor Pérez Domínguez a les penes complementàries d'inhabilitació per a l'exercici de l'ofici d'auxiliar d'infermeria durant un termini de 8 anys i a la prohibició de contactar amb la víctima durant un termini de 10 anys.

En concepte de responsabilitat civil, condemnava el Sr. Víctor Pérez Domínguez i, subsidiàriament, el Servei Andorrà d'Assistència Sanitària (SAAS), al pagament de 2.250,00 € a la persona perjudicada.

1.2. Tant el Ministeri Fiscal com la representació processal del Sr. Víctor Pérez Domínguez van interposar recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 29 de gener del 2021, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència en què acordava estimar parcialment el recurs del Sr. Víctor Pérez Domínguez i el condemnava com a responsable penal en concepte d'autor, sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, però sense l'agreujant de l'article 147.3 del Codi penal, del delictes major d'abusos sexuals sense consentiment a la pena de 2 anys de presó condicional, fixant el termini de suspensió de la condemna en 4 anys, i, del delictes major d'accés carnal sense consentiment a la pena de 3 anys de presó.

No obstant això, confirmava les penes complementàries d'inhabilitació per a l'exercici de l'ofici d'auxiliar d'infermeria per un termini de 8 anys i a la prohibició de contactar amb la víctima per un termini de 10 anys, així com la condemna en concepte de responsabilitat civil establerta pel Tribunal de Corts, sense fer un pronunciament especial respecte de les costes processals.

1.3. El 2 de març del 2021, la representació processal del Sr. Víctor Pérez Domínguez va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 29 de gener del 2021, dictada per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a una decisió fonamentada en Dret, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

1.4. El 18 de maig del 2021, el Tribunal Constitucional va atorgar l'empara per tal com la Sala Penal havia efectuat una nova anàlisi dels elements fàctics i havia modificat la condemna del recurrent, sense que s'hagués procedit en apel·lació a una nova audició íntegra de les parts interessades, i, per consegüent, va anul·lar la sentència del 29 de gener del 2021, dictada per la Sala Penal, i va retrotreure les actuacions al moment del seu pronunciament.

1.5. El 20 de setembre del 2021, la Sala Penal va dictar una segona sentència en què estimava parcialment el recurs d'apel·lació del recurrent i el condemnava com a responsable penal en concepte d'autor, sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, però sense l'agreujant de l'article 147.3 del Codi penal, pel delictes major d'abusos sexuals sense consentiment a la pena de 2 anys de presó condicional, fixant el termini de suspensió de la condemna en 4 anys, i, del delictes major d'accés carnal sense consentiment a la pena de 3 anys de presó.

Confirmava la prohibició de contactar amb la víctima durant un termini de 10 anys, però, reduïa la pena complementària d'inhabilitació per a l'exercici de l'ofici d'auxiliar d'infermeria a un termini de 2 anys, confirmant també la condemna en concepte de responsabilitat civil establerta pel Tribunal de Corts.

1.6. L'11 d'octubre del 2021, la representació processal del Sr. Víctor Pérez Domínguez va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 20 de setembre del 2021, dictada per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut substanciat per un tribunal imparcial, reconegut a l'article 10 de la Constitució, combinat amb l'article 6.1 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- El recurrent exposa que a l'inici de la vista oral va formular una qüestió prèvia en què sol·licitava l'abstenció dels magistrats de la Sala Penal que havien jutjat la causa abans la interposició del seu primer recurs d'empara, considerant que la mateixa composició vulnerava el seu dret a un tribunal imparcial.
- La Sala Penal no va estimar aquesta qüestió prèvia adduint que la substitució dels magistrats era incompatible amb la dimensió del Principat, no estava prevista en les causes legals d'abstenció, ni tampoc havia estat sol·licitada per la sentència constitucional.
- Pel que fa a la dimensió del Principat, el recurrent manifesta que el Tribunal Superior de Justícia es troba compost per almenys 11 magistrats, que el Consell Superior de la Justícia pot crear places de suplència i de reforç i que el president del Tribunal Superior de Justícia pot nomenar magistrats substituïts. Per tant, conclou que existeixen suficients mecanismes legals per substituir els magistrats que ja havien conegut de la causa i que res impedia procedir a aquest canvi, per tal de respectar els drets fonamentals que tot organisme jurisdiccional ha d'oferir.
- Pel que fa a les causes legals de recusació i al pronunciament per part d'una secció especial del Tribunal Superior de Justícia, si bé el recurrent reconeix que la seva situació no es troba en els supòsits d'abstenció establerts a l'article 7 del Codi de procediment penal, recorda que la jurisprudència del Tribunal Europeu dels Drets Humans i la del Tribunal Constitucional han precisat els requisits que cal tenir en compte per acceptar una recusació (causa UTE Saur Vallnet c/ Andorra; causa Driza c/ Albània, respecte de l'anàlisi de les causes subjectives i objectives de recusació i la sentència del 27 de gener del 2021, recaiguda en la causa 2020-56-RE).
- Conclou que en aquest cas està totalment justificat posar en dubte la imparcialitat de la Sala Penal, atès que amb anterioritat els mateixos magistrats van pronunciar una sentència condemnatòria en contra seva.
- Segons el seu parer, és d'aplicació l'article 70 de la Llei transitòria de procediments judicials, que disposa que en el marc d'un judici de revisió no poden formar part del Tribunal aquells magistrats que haguessin conegut anteriorment del procés, ja que en aquest cas els magistrats que han dictat una sentència posteriorment anul·lada no poden formar part del segon judici.
- Afegeix que els mateixos magistrats que havien d'abstenir-se no van donar lloc a la petició d'abstenció i, per consegüent, també han infringit l'article 7 del Codi de procediment penal que estableix que la recusació ha de ser resolta per una secció de tres membres de la qual no pot formar part el recusat.

- Per aquests motius, considera que la seva sol·licitud d'abstenció es va resoldre infringint les normes que regulen la qüestió i que, per tant, s'han vulnerat els seus drets a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut substanciat per un tribunal imparcial.

- Finalment, pel que fa a la manca de pronunciament per part del Tribunal Constitucional sobre la composició de la Sala Penal, considera que aquest pronunciament no correspon al Tribunal Constitucional, ja que la composició de la Sala s'ha de regir per les normes predeterminades per la Llei i la jurisprudència pròpia, com a fons de dret.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats i que anul·li la sentència impugnada.

2.2. Argumentació de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia

La Sala Penal va acordar no donar lloc a la petició de la defensa que va sol·licitar el dia de la vista oral, una composició de la Sala sense els magistrats que havien intervingut en la sentència anul·lada del 29 de gener del 2021, sent aquesta substitució incompatible amb la dimensió del Principat, i sobretot no prevista ni per les causes legals d'abstenció, ni sol·licitada per la sentència del Tribunal Constitucional del 18 de maig del 2021.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. La presentació d'un recurs d'empara exigeix uns requisits processals precisos, i, en particular, un requisit que fa referència al termini en què un recurs ha de ser enregistrat.

3.2. D'acord amb la Llei qualificada del Tribunal Constitucional (article 88), el recurs d'empara s'ha de presentar en un termini de 13 dies hàbils, comptats a partir de la notificació de la darrera decisió impugnada.

3.3. Ara bé, aquest recurs va ser presentat l'11 d'octubre del 2021, quan el termini atorgat finalitzava el 7 d'octubre d'aquest any, ja que la sentència impugnada va ser notificada el 20 de setembre mateix.

3.4. Aquest Tribunal ha declarat (veg. per ex. l'aute del 17 de juny del 2019, recaigut en la causa 2019-40-RE) que si bé es pot considerar una certa flexibilitat en l'examen de les normes processals relatives als terminis en circumstàncies excepcionals: ja sigui quan els fets de la causa exposen *prima facie* unes al·legacions de greus vulneracions dels drets (veg. la sentència del Tribunal Europeu dels Drets Humans del 29 de maig del 2012, causa UTE Saur Vallnet c/ Andorra), ja sigui quan el retard en l'enregistrament sigui mínim i amb un motiu de força major, o quan les circumstàncies factuais així ho propiciïn (veg. en aquest sentit l'aute del 7 de maig del 2018, recaigut en la causa 2018-2-RE).

3.5. En la causa que ara ens ocupa no s'hi troba cap d'aquestes excepcions. La sentència de la Sala Penal ha estat dictada de conformitat amb la decisió constitucional que pretenia garantir els drets del recurrent, després que aquest hagués estat escoltat i en un sentit que li ha estat favorable. En qualsevol cas, la part recurrent coneixia la disposició sobre el termini de presentació d'un recurs

d'empara, ja que la va respectar en el seu primer recurs. No obstant això, no al·lega cap circumstància de força major o cap obligació particular susceptible d'explicar el sobrepassament del termini atorgat.

3.6. Aquest recurs d'empara ha de ser, per tant, declarat inadmissible a tràmit sense que sigui necessari examinar els arguments del recurs.

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2021-81-RE interposat per la representació processal del Sr. Víctor Pérez Domínguez contra la sentència del 20 de setembre del 2021, dictada per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.
2. Notificar aquest aute a la representació processal de la part recurrent, al president del Tribunal de Corts, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.
3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 22 de novembre del 2021.

Josep-D. Guàrdia Canela
President

Jean-Yves Caullet
Vicepresident

Joan Manel Abril Campoy
Magistrat

Dominique Rousseau
Magistrat